

Els diccionaris especialitzats sobre energies

La producció de diccionaris terminològics sobre energies en llengua catalana ha estat força rellevant entre els anys 1979 i 1992, cosa que denota l'interès social i professional per aquesta temàtica, centrat en aquell període en l'electricitat i en els tipus d'energies hidroelèctrica, nuclear i solar. No és fins al 2012 que apareix un vocabulari sobre energia eòlica.

L'article d'Amat i Casals d'aquest «Dossier» ens mostra que encara hi ha recorregut en l'elaboració de recursos terminològics, sobre hidrocarburs, centrals tèrmiques o reactors de fusió. S'hi podrien afegir també lèxics sobre biomassa, energia mareomotriu, magatzems de residus nuclears o sobre qualsevol novetat tècnica relacionada amb l'obtenció o l'explotació de totes les energies existents.

Avui és primordial disposar de textos especialitzats que actuïn com a fonts documentals d'ampli abast per al treball terminogràfic, especialment en temes tan innovadors com l'energètic. Hi ha prou activitat docent, de recerca i professional en llengua catalana en aquest sector? Es produeixen prou publicacions especialitzades sobre energies (per a experts i per a la divulgació)?

Es pot afirmar que el panorama de la recerca sobre energies en l'espai universitari de la Xarxa Vives és molt destacable (més de vint grups de recerca hi treballen). A més, la Generalitat de Catalunya va considerar les energies un sector d'excel·lència que calia reforçar amb la creació de l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC), que té les línies de recerca següents: energia tèrmica i edificació; bioenergia i biocombustibles; energia eòlica marina; electricitat i electrònica de potència; materials avançats per a l'energia.

Aquest potencial de recerca i de desenvolupament tecnològic no es correspon, malauradament, amb una producció de textos en llengua catalana del mateix nivell. El domini de l'anglès (i del castellà) en les publicacions de l'IREC i dels grups universitaris, que respon clarament a les polítiques actuals en recerca, suposa un entrebanc considerable per al treball terminològic i per a la normalització de la llengua del país. Ara per ara, les fonts escrites accessibles es limiten a les revistes de física de l'Institut d'Estudis Catalans, a articles esparsos en revistes d'abast local o miscel·lànies, i sobretot a materials docents. Hi cal una reflexió.

CONSELL DE REDACCIÓ

- BLAS I ABANTE, Marta de; SERRASOLSES I DOMÈNECH, Jaume (1992). *Diccionari d'energia solar: Català, castellà, francès, anglès*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Llengües i Terminologia. 159 p. També disponible en línia a: <http://www.upc.edu/slt/terminologia-upc/vocabularis-arees/solar.pdf/view>.
- Diccionari energètic [en línia]. [S. l.]: EDP, 2013. <http://www.edpenergia.es/ca/empreses-i-grans-clients/informacio-util/diccionari-energetic/?NM=3&IDR=66&TR=C&LANG=ca&IDM=350&csrfToken=55DF3D64EF84975F22284D9733A5CE76>.
- DÍEZ QUIJANO, Desideri (1986). *Vocabulari d'electrònica i electricitat: Termes i expressions*. Barcelona: Miquel Arimany. 172 p. (Vocabularis Arimany Castellà-Català i Català-Castellà de Formació Professional; 5).
- GARCIA I SOLER, Jordi; RIUS I ALCARAZ, Lluís; SOLER I CEREZO, Ester (1989). *Diccionari de l'empresa elèctrica*. Barcelona: EHNER: FECSA: Hidroelèctrica de Catalunya. 158 p.
- «Glossari». A: *Guia d'estalvi energètic a les biblioteques de la UPC* [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius, 2013, p. 31-35. http://bibliotecna.upc.edu/sites/bibliotecna.upc.edu/files/arxius_site/file/guiabibssostenibles-cat.pdf.
- HERRANZ I LUIS, Jaume [et al.] (1979). *Diccionari d'enginyeria elèctrica: Termes bàsics*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Telecomunicació. 265 p.
- Instal·lador/a de sistemes d'energia solar tèrmica: Català-castellà = Instalador/ra de sistemas de energía solar térmica: Castellà-català*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball i Indústria, 2004. (Glossaris Ocupacionals; 31. Producció, Transformació i Distribució d'Energia i Aigua). També disponible en línia a: http://www20.gencat.cat/docs/treball/03%20-%20Centre%20de%20documentacio/Documents/01%20-%20Publicacions/02%20-%20Treball%20i%20ocupacio/Publicacions%20genèriques/Arxius/doc_46281350_1.pdf.
- Lèxic panllatí de l'energia eòlica [en línia]. [S. l.]: Realiter Xarxa Panllatina de Terminologia: Canada. Bureau de la Traduction, 2012. <http://www.btb.gc.ca/publications/documents/pan-energie-power.pdf>.
- Lèxic panllatí dels biocarburants [en línia]. [S. l.]: Realiter, Xarxa Panllatina de Terminologia: Canada. Bureau de la Traduction, cop. 2014. http://www.bt-tb.tpsgc-pwgsc.gc.ca/btb.php?lang=fra&cont=c_2097

- LLORET I ORRIOLS, Antoni (1979). *Diccionari de la ciència i la tecnologia nuclears: Amb l'equivalència de les veus en castellà, francès, anglès i alemany*. Barcelona: Edicions 62. 316 p.
- MARQUET I FERIGLE, Lluís (1979). *Vocabulari de luminotècnia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. (Arxius de la Secció de Ciències; 58). També disponible en línia a: <<http://cit.iec.cat/voclum/default.asp?opcio=0>>.
- MARTÍNEZ LÓPEZ, Emili; CAMPOS FRECHINA, David (1986). *Vocabulari d'electricitat i electrònica*. [València]: Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Gabinet d'Ús i Ensenyament del Valencià. 270 p. (Vocabularis Específics; 7).
- Operari/ària d'instrumentació i control de central elèctrica: Català-castellà = Operario/ria de instrumentación y control de central eléctrica: Castellà-català. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, 2003. (Glossaris Ocupacionals; 21. Producció, Transformació i Distribució d'Energia i Aigua). També disponible en línia a: <http://www20.gencat.cat/docs/treball/03%20-%20Centre%20de%20documentacio/Documents/01%20-%20Publicacions/02%20-%20Treball%20i%20ocupacio/Publicacions%20genèriques/Arxius/doc_13613970_1.PDF>.
- Operari/ària de línies elèctriques d'alta tensió: Català-castellà = Operario/ria de líneas eléctricas de alta tensión: Castellà-català. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, 2003. (Glossaris Ocupacionals; 12. Producció, Transformació i Distribució d'Energia i Aigua). També disponible en línia a: <http://www20.gencat.cat/docs/treball/03%20-%20Centre%20de%20documentacio/Documents/01%20-%20Publicacions/02%20-%20Treball%20i%20ocupacio/Publicacions%20genèriques/Arxius/doc_56399031_1.PDF>.
- PUIG I IBÁÑEZ, Jaume (1987). *Lèxic de l'empresa elèctrica: Equivalències castellà-català*. 2a ed. [Tarragona]: Fuerzas Hidroeléctricas del Segre. 22 p.
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2007). *L'electricitat a casa* [material gràfic]. [Barcelona]: TERMCAT, Centre de Terminologia. 1 cartell.
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2009). *Lèxic multilingüe de la indústria* [en línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2009. (Diccionaris en Línia). <http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/22/>.
- Terminologia de l'energia elèctrica*. [S. l.]: Fuerzas Hidroeléctricas del Segre, [1987]. 10 f.

Bibliografia recopilada per Mariona Torra, documentalista del TERMCAT, Centre de Terminologia. Totes les consultes de les obres en línia han estat fetes el 22 de gener de 2014.